

Brüssel, 14. juuli 2025
(OR. en)

11578/25

ENER 366
CLIMA 271
CONSOM 138
TRANS 303
AGRI 349
IND 273
ENV 697
COMPET 735
FORETS 51
DELECT 101

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	9. juuli 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., 8.7.2025, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1788 sellega, et täpsustatakse vähese CO ₂ heitega kütuste kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heite vähenemise hindamise meetoodika

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2025) 4674 final.

Lisatud: C(2025) 4674 final

Brüssel, 8.7.2025
C(2025) 4674 final

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

8.7.2025,

**millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1788 sellega,
et täpsustatakse vähese CO₂ heitega kütuste kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside
heite vähenemise hindamise metoodika**

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta direktiivi (EL) 2024/1788 (mis käsitleb taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi, maagaasi ja vesiniku siseturgude ühiseid norme) (edaspidi „direktiiv“) kohaselt peab komisjon täpsustama vähese CO₂ heitega kütuste kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heite vähenemise hindamise meetoodika. Vähese CO₂ heitega kütuste korral kasutatavas arvestusmeetodikas tuleks arvesse võtta kogu olulusringi jooksul tekkivat heidet ja kaudset heidet, mis tuleneb sellest, et nõudlusega mõjutamatud sisendid, mida kasutatakse vähese CO₂ heitega kütuste tootmiseks, suunatakse ümber; samuti tuleks arvesse võtta tarneahela eelnevates etappide metaani heitkoguseid ja tegelikke CO₂ kogumise määrasid. Et tagada vajalik järjepidevus, kasutatakse meetodikas lähenemisviise, mis sarnanevad nendega, mis on sätestatud komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2023/1185 muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelatest ja gaasilistest transpordikütustest ja ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise hindamiseks.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTATSIOONID

Kuna asjaomane delegeeritud õigusakt on tehnilist laadi, siis ei olnud vaja mõjuhinnangut ega avalikku konsultatsiooni. Need on tavaliselt vajalikud ainult suurte algatuste puhul.

Delegeeritud õigusakt tugineb komisjoni korraldatud mitme konsultatsiooni tulemustele, sealhulgas eksperdirühma koosolekutele, mis peeti 7. novembril 2024 ja 19. mail 2025, ning kahele sidusrühmade seminarile.

Õigusakti eelnõu avaldati üldsuse tagasiside saamiseks parema õigusloome portaalis 27. septembrist 2024 kuni 18. oktoobrini 2024.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Delegeeritud õigusakt võetakse vastu vastavalt direktiivi artikli 9 lõikele 5. Sellega antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakt, milles täpsustatakse vähese CO₂ heitega kütustest tuleneva kasvuhoonegaaside heite vähenemise hindamise meetoodika.

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

8.7.2025,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1788 sellega, et täpsustatakse vähese CO₂ heitega kütuste kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heite vähenemise hindamise metoodika

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta direktiivi (EL) 2024/1788, mis käsitleb taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi, maagaasi ja vesiniku siseturgude ühiseid norme ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2023/1791 ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/73/EÜ,¹ eriti selle artikli 9 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

- (1) Kasvuhoonegaaside heite arvestamise metoodikas tuleks vähese CO₂ heitega kütuste korral arvesse võtta kogu olelusringi jooksul tekkivat heidet ja kaudset heidet, mis tuleneb sellest, et nõudlusega mõjutamatud sisendid, mida kasutatakse vähese CO₂ heitega kütuste tootmiseks, suunatakse ümber; samuti tuleb arvesse võtta tarneahela eelnevate etappide metaani heitkoguseid ja tegelikke CO₂ kogumise määrasid. Selleks et tagada käesolevas määruses sätestatud metoodika kooskõla metoodikaga, mida kasutatakse selleks, et hinnata muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütustest ja ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest tulenevat kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemist, tuleks kohaldada samasuguseid lähenemisviise, nagu on kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise hindamiseks kasutatud komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2023/1185².
- (2) Delegeeritud määruses (EL) 2023/1185 sätestatud metoodikat kohaldatakse selleks, et kindlaks teha kasvuhoonegaaside heite vähenemine, mis tuleneb muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütustest ja samuti ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest, mis on vähese CO₂ heitega kütuste

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1788, mis käsitleb taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi, maagaasi ja vesiniku siseturgude ühiseid norme ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2023/1791 ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/73/EÜ (ELT L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

² Komisjoni 10. veebruari 2023. aasta delegeeritud määrus (EL) 2023/1185, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, kehtestades ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise miinimumlävendi ja määrates kindlaks metoodika muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelatest ja gaasilistest transpordikütustest ja ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise hindamiseks (ELT L 157, 20.6.2023, lk 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1185/oj).

alamkategooria. Seepärast on asjakohane jätta ringlussevõetud süsinikupõhised kütused käesolevas määruses sätestatud metoodika kohaldamisalast välja.

- (3) Direktiivis (EL) 2024/1788 sätestatud vähese CO₂ heitega kütuste sertifitseerimise raamistik on täielikult kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2018/2001³ taastuvkütuste jaoks sätestatud sertifitseerimisraamistikuga. Seetõttu tuleks tooraineid, mida kasutatakse vähese CO₂ heitega kütuste tootmiseks, ja samuti selliseid kütuseid endid jälgida liidu andmebaasi kaudu samamoodi nagu taastuvkütuste tootmiseks kasutatavaid tooraineid ja taastuvkütuseid. Seepärast on tarneahela eelneva etapi metaaniheite väärtuse osas asjakohane eristada üksikuid kütuse- ja toorainepartiisid selle alusel, milline on vähese CO₂ heitega kütuse tootmiseks kasutatava kütuse tarnija metaaniheite profiil.
- (4) Vesiniku globaalse soojendamise potentsiaali ei ole veel kindlaks tehtud sellise täpsusega, mida oleks vaja, et seda kasvuhoonegaaside heitkoguste arvutamise metoodikasse kaasata. Seepärast tuleks vesiniku globaalse soojendamise potentsiaali asjakohased väärtused lisada niipea, kui teaduslikud tõendid on piisavalt välja töötatud ja neid rakendatakse vesiniku lekke mõju mõõtmiseks kogu tarneahela kasvuhoonegaaside heite arvestusmeetodites nii vähese CO₂ heitega kütuste kui ka muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütuste puhul.
- (5) Metoodikas tuleks heite kogumist ja säilitamist käsitada heitkoguste vähendamisena siis, kui heitkoguseid säilitatakse püsivalt maapõues, sealhulgas juhul, kui kolmandates riikides tekkivaid heitkoguseid säilitatakse väljaspool liitu, tingimusel et neis riikides kohaldatavate õigusnormidega tagatakse lekete avastamine ja kõrvaldamine kooskõlas ELis kohaldatavate õigusnormidega ning lekkeid võetakse arvesse nii, et neid ei arvestata heitkoguste vähendamisena. Ei tohiks lubada sisestada heidet sellistesse maapõues säilitamise kohtadesse, mis korduvalt lekivad. Praegu saab lubatud heitkoguse ühikud tagastamata jätta üksnes selliste ELi HKSi heitkoguste puhul, mida säilitatakse direktiivi 2009/31/EÜ kohaselt lubatud säilitamiskohas. Süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise valdkonnas saab teha piiriülest koostööd. Võimalus, et tulevikus tunnustatakse ELi heitkogustega kauplemise süsteemi heitkoguste säilitamist sellistes kolmandates riikides asuvates säilitamiskohtades, mis ei ole seotud heitkogustega kauplemise süsteemiga, sõltuks sellest, kas seal on olemas samaväärsed tingimused tagamaks kogutud CO₂ püsiv, turvaline ja keskkonnohutu maapõues säilitamine tingimusel, et sellist säilitamist ei kasutata süsivesinike tootmise suurendamiseks ja selle tulemusel koguheide väheneb.
- (6) Selleks et tagada selle metoodika kooskõla muude kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste puhul delegeeritud määruses (EL) 2023/1185 sätestatud metoodikaga, on asjakohane kehtestada eeskirjad, millega tagatakse, et vähese CO₂ heitega vesiniku heitemahukus ja elektrolüüsiseadmes samal ajavahemikul taastuvallikatest toodetud vesiniku heitemahukus on alati sama ning et teatatud energiaosakaalud on järjepidevad.
- (7) Euroopa roheleppe rakendamine nõuab, et elektri tootmisel minnakse fossiilkütuste kasutamiselt kiiresti üle puhastele kütustele. Puhtale energiale üleminekule aitavad kaasa nii taastuvallikatest toodetud kui ka vähese CO₂ heitega vesinik. Nende suhtes

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

kohaldatavad meetodid, mis põhinevad küll erinevatel õiguslikel alustel, peaksid olema sidusad ning kajastama nii tehnoloogilisi eripärasid kui ka majanduslikku tõhusust. Komisjon peaks võimalikult kiiresti algatama hinnangu alternatiivsete lähenemisviiside võimaliku kasutuselevõtu kohta tuumaelektrijaamadest pärit vähese CO₂ heitega elektrienergia tunnustamiseks, tuginedes asjakohastele kriteeriumidele. Komisjon peaks 30. juuniks 2026 algatama avaliku konsultatsiooni neid kriteeriume sisaldava metoodika kavandi kohta. Lisaks peaks komisjon hindama, milline mõju ja tagajärjed on sellel, et elektrienergia kasvuhoonegaaside heitemahukust hinnatakse keskmiste väärtuste alusel. Nendes hindamistes tuleb arvesse võtta selliste lähenemisviiside üldist mõju energiasüsteemile (sealhulgas selle majanduslikule tõhususele ja võrkudevaheliste ühenduste lõpuleviimisele) ja heite vähendamise potentsiaalile ning võrdsete tingimuste säilitamise olulisust sellise elektri puhul, mis on delegeeritud määruses (EL) 2023/1184 määratletud täiel määral taastuvelektrina, ja vajadust kaitsta olemasolevaid projekte,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesolevas määruses täpsustatakse sellistest vähese CO₂ heitega kütustest, mis ei ole ringlussevõetud süsinikupõhised kütused, tuleneva kasvuhoonegaaside heite vähenemise arvutamise metoodikat.

Artikkel 2

Sellistest vähese CO₂ heitega kütustest, mis ei ole ringlussevõetud süsinikupõhised kütused, tulenev kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine tehakse kindlaks vastavalt lisas esitatud metoodikale.

Artikkel 3

Järelevalve ja läbivaatamine

Komisjon hindab 1. juuliks 2028 mõju, mida avaldaks alternatiivsete võimaluste kasutuselevõtt, eelkõige tuumaelektrijaamadest saadava vähese CO₂ heitega elektrienergia arvessevõtmine asjakohaste kriteeriumide põhjal ja lähenemisviisid, milles elektritootmise kasvuhoonegaaside heite mahukust arvestatakse keskmiste näitajate alusel. Hindamisel võetakse arvesse selliste võimaluste kasutamise mõju energiasüsteemile ja heitkoguste vähenemisele ning vajadust säilitada võrdsed tingimused täiel määral taastuvatest energiaallikatest saadud elektri hankimise jaoks. Komisjon hindab ka riigi- või piirkonnapõhise lähenemisviisi kasutuselevõttu sisendite kasvuhoonegaaside heite mahukuse standardväärtuste puhul, mis on esitatud lisa B osas. Kriteeriumide muudatuste hindamisel kaitseb komisjon olemasolevaid projekte.

Artikkel 4

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 8.7.2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN